

ОТГОВОРИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

ПО СПЕЦИАЛНИЯ ДОКЛАД НА
ЕВРОПЕЙСКАТА СМЕТНА ПАЛАТА

**Подкрепа от Европейския фонд за
регионално развитие за
конкурентоспособността на МСП —
недостатъци при планирането на мерките за
подпомагане намаляват ефективността на
финансирането**

Съдържание

КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ (точки I—VII).....	2
ВЪВЕДЕНИЕ (точки 1—17).....	3
ОБХВАТ И ПОДХОД НА ОДИТА (точки 18—25).....	3
КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ (точки 26—75).....	3
ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ (точки 76—80).....	4
Препоръка 1 — Да се преразгледа моделът на поканите за представяне на предложения по ЕФРР.....	4
Препоръка 2 — Да се преразгледат процедурите за подбор, чрез които се предоставя безвъзмездна финансова помощ по ЕФРР.....	4
Препоръка 3 — Да се отдаде приоритет на използването на възстановима помощ за повишаване на конкурентоспособността на МСП.....	5

В настоящия документ са представени отговорите на Европейската комисия на констатациите и оценките, които се съдържат в специален доклад на Европейската сметна палата в съответствие с член 259 от [Финансовия регламент](#) и които трябва да бъдат публикувани заедно със специалния доклад.

КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ (точки I—VII)

Отговори на Комисията:

I. Малките и средните предприятия (МСП) са гръбнакът на икономиката на ЕС и поради това МСП имат силно присъствие в политиките на ЕС. Политиката на сближаване играе ключова роля за подпомагане на конкурентоспособността на МСП. По този начин през програмния период 2014—2020 г. Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР) подкрепя конкурентоспособността на МСП чрез конкретната тематична цел „повишаване на конкурентоспособността на МСП“. Инвестициите от ЕФРР помагат на МСП: да получат достъп до финансиране, да се възползват от целева подкрепа за бизнеса, например ноу-хау и съвети, информация и възможности за създаване на контакти, трансгранични партньорства; да подобрят достъпа си до световните пазари и международните вериги за създаване на стойност; да използват нови източници на растеж, като например екологосъобразната икономика, устойчивия туризъм, здравните и социалните услуги, включително „сребърната икономика“ и културните и творческите индустрии; да инвестират в човешки капитал и в организации, предоставящи ориентирано към практиката професионално образование и обучение; да изградят връзки с научноизследователски центрове и университети с цел насърчаване на иновациите, създаване и разрастване на стартиращи предприятия. Освен това МСП получават подкрепа от ЕФРР за важни фактори, засягащи тяхната конкурентоспособност, като научните изследвания и иновациите, цифровизацията и преминаването към нисковъглеродна икономика в рамките на тематични цели извън обхвата на настоящия одит. За справяне с предизвикателствата, породени от кризата с COVID-19, инвестиционните инициативи в отговор на коронавируса (CRII) и REACT-EU в рамките на политиката на сближаване предоставят допълнителна подкрепа на МСП. До края на 2020 г. около 1,2 милиона МСП са получили подкрепа от ЕФРР. През програмния период 2021—2027 г. политиката на сближаване ще продължи да подкрепя конкурентоспособността на МСП и техния преход към по-устойчиви и цифрови модели.

V. Съгласно член 125, параграф 3, буква а) от Регламента за общоприложимите разпоредби (ROP) за периода 2014—2020 г. управляващият орган (УО) носи крайната отговорност за изготвянето на подходящи процедури за подбор и критерии, използвани за избор на операциите. Само операции, които са оценени положително спрямо критериите за подбор и които отговарят на приложимите прагове, могат да продължат да получават подкрепа. Управляващите органи трябва да определят тези прагове („минимален брой точки“) по такъв начин, че да „гарантират, че операциите допринасят за постигането на конкретните цели и резултати по съответните приоритети“ (член 125, параграф 3, буква а), подточка i) от ROP за периода 2014—2020 г.). В тази рамка управляващите органи могат да избират между състезателни и несъстезателни покани за представяне на предложения, като вземат предвид предимствата и недостатъците на всеки метод за всеки отделен случай.

VII. Първо тире: Комисията приема препоръката.

Второ тире: Комисията приема подпрепоръка б), но не приема подпрепоръка а).

Трето тире: Комисията приема препоръката.

ВЪВЕДЕНИЕ (точки 1—17)

Отговори на Комисията:

4. Целта на Законодателния акт за малкия бизнес в Европа („Small Business Act“) беше да се определят ръководни принципи за разработването и прилагането на политиките за МСП както на равнище ЕС, така и на равнището на държавите членки.

Той продължава да бъде в сила и е допълнен от наскоро приетата стратегия за МСП. Законодателният акт и стратегията се използват като основа за годишния преглед на постиженията на МСП.

ОБХВАТ И ПОДХОД НА ОДИТА (точки 18—25)

Няма отговори на Комисията.

КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ (точки 26—75)

Отговори на Комисията:

28. Програмите са насочени към тематичните цели и инвестиционните приоритети, определени в регламентите, включително ТЦ 3. Всички те са свързани със стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

34. Преразглеждането на програмите по ЕФРР през 2020 г. доведе до увеличаване на броя на МСП, подпомагани чрез комбинация от три елемента:

— Прехвърлянето на средства от други мерки към специфични такива, насочени към подпомагане на МСП (например от национални оперативни програми за предприятия и конкурентоспособност бяха прехвърлени около 1,5 милиарда евро в полза на националната гаранционна схема или в подкрепа на МСП, засегнати от кризата с COVID-19).

— Намаленият обем на ресурсите за единната интервенция позволи да се увеличи обемът на МСП, които се ползват от подкрепата.

— Разширяването на интервенцията, така че да обхване подпомагането на оборотния капитал без връзки с инвестициите, даде възможност да се разшири областта на интервенциите.

Общ отговор по точки 66—67

При избора на операции управляващите органи трябва да спазват съответните правни разпоредби, както е посочено в член 125 от POP за периода 2014—2020 г. Само операции, които са оценени положително спрямо критериите за подбор и които отговарят на приложимите прагове, могат да продължат да получават подкрепа. Управляващите органи трябва да определят тези прагове („минимален брой точки“) по такъв начин, че да „гарантират, че операциите допринасят за постигането на конкретните цели и резултати по

съответните приоритети“ (член 125, параграф 3, буква а), подточка i) от POP за периода 2014—2020 г.). В тази рамка управляващите органи могат да избират между състезателни и несъстезателни покани за представяне на предложения, като вземат предвид предимствата и недостатъците на всеки метод за всеки отделен случай.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ (точки 76—80)

Отговори на Комисията:

79. Четвърто тире: Само операции, които са оценени положително спрямо критериите за подбор и които отговарят на приложимите прагове, могат да продължат да получават подкрепа. Управляващите органи трябва да определят тези прагове („минимален брой точки“) по такъв начин, че да „гарантират, че операциите допринасят за постигането на конкретните цели и резултати по съответните приоритети“ (член 125, параграф 2, буква а) от POP за периода 2014—2020 г.).

Препоръка 1 — Да се преразгледа моделът на покани за представяне на предложения по ЕФРР

Комисията приема препоръката.

Комисията ще представи констатациите и препоръките от настоящия доклад пред управляващите органи в държавите членки. Комисията ще се обърне към управляващите органи, като изтъкне основните елементи на одитния доклад и препоръките, и ще прикани органите да ги включат в дневния ред на първия мониторингов комитет, свързан със съответните програми.

Освен това и в съответствие с разпоредбите на член 40, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/1060 Комисията може да изиска критериите, използвани за избор на операциите, преди те да бъдат представени на мониторинговия комитет, и ще направи това за първите покани за представяне на предложения от програмния период. Това ще даде възможност за обсъждане и предоставяне на подкрепа, при поискване, за разработването на критерии за подбор на покани за представяне на предложения от МСП за всеки отделен случай.

Препоръка 2 — Да се преразгледат процедурите за подбор, чрез които се предоставя безвъзмездна финансова помощ по ЕФРР

Комисията не приема част а), но приема част б) от препоръката.

Комисията е съгласна, че критериите за подбор следва да бъдат достатъчно амбициозни, но не е съгласна, че състезателните покани винаги са подходящият вариант по подразбиране за подкрепа на МСП. Правното основание предоставя на управляващите органи свободата да избират коя процедура за подбор считат за най-подходяща за максималното увеличаване на приноса на финансирането от Съюза във връзка с всяка ситуация, програма или техните обичайни административни практики.

Управляващите органи могат да избират между състезателни и несъстезателни покани за представяне на предложения (вж. съображение 60 от Регламент (ЕС) 2021/1060), като вземат предвид предимствата и недостатъците на всеки метод за всеки отделен случай.

Комисията възнамерява да приложи приетите части от препоръка 2 заедно с препоръка 1.

Препоръка 3 — Да се отдаде приоритет на използването на възстановима помощ за повишаване на конкурентоспособността на МСП

Комисията приема препоръката.

а) Използването на финансови инструменти се обсъжда с управляващите органи на равнището на конкретните цели по време на преговорите по програмите. Съответната информация ще бъде предоставена в програмите от държавите членки в съответствие с член 22, параграф 3, буква г), подточка vii) от Регламент (ЕС) 2021/1060.

б) Комисията ще прикани и подкрепи държавите членки да предоставят надлежна обосновка за използването на безвъзмездни средства въз основа на ясни потребности (като например преодоляване на неефективността на пазара) и конкретни цели на политиката (например по-добри стандарти за кръгова, екологосъобразна и по-справедлива икономика). Използването на безвъзмездни средства в съчетание с финансови инструменти ще получи силна подкрепа.